Thông báo về quyền lợi tố tụng của người bị hại và người khởi kiện trong vụ án hình sự

Sau khi Viện kiểm sát khởi tố bị cáo, công tố viên có trách nhiệm đưa ra chứng cứ chứng minh hành vi phạm tội của bị cáo, tòa án trong vị thế công bằng, khách quan và trung lập, để tiến hành xét xử bị cáo theo trình tự tố tụng quy định tại Luật tố tụng hình sự (sau đây gọi tắt là Luật tố tụng). Nếu Anh/Chị là người bị hại trong vụ án hình sự, trong quá trình xét xử tại tòa án, Anh/Chị có thể thực hiện các quyền lợi và được hưởng các biện pháp bảo vệ như sau:

1. 【Tòa án sẽ bảo vệ quyền riêng tư của Anh/Chị】

Theo nguyên tắc, phiên tòa xét xử hình sự sẽ được tiến hành công khai, nhưng tòa án sẽ cố gắng bảo vệ quyền riêng tư của Anh/Chị, tránh để bị cáo hoặc người dự khán biết được thông tin cá nhân và vấn đề riêng tư của Anh/Chị, như ngày tháng năm sinh, nơi cư trú, số chứng minh nhân dân v.v., mong Anh/Chị yên tâm. (Tham khảo khoản 1 điều 271-2 Luật tố tụng hình sự)

2. 【Nếu Anh/Chị có các vấn đề về khiếm thính, khiếm khuyết về ngôn ngữ, rào cản ngôn ngữ hoặc khiếm khuyết về thể chất hoặc tinh thần khác, Anh/Chị có thể yêu cầu tòa hỗ trợ】

Nếu Anh/Chị có các vấn đề về khiếm thính, khiếm khuyết về ngôn ngữ, rào cản ngôn ngữ hoặc khiếm khuyết về thể chất hoặc tinh thần khác, xin liên hệ trước với tòa án trước khi ra tòa. Tòa sẽ bố trí người phiên dịch phiên dịch cho Anh/Chị hoặc cung cấp hỗ trợ cần thiết.

3. 【Anh/Chị có thể nhờ người tin tưởng đi cùng đến phiên tòa】

Anh/Chị có thể nhờ người đại diện pháp lý, vợ/chồng, thân nhân trực hệ hoặc thân nhân hàng bên trong phạm vi ba đời, cha mẹ, người thân trong gia đình, bác sĩ, nhà tâm lý, nhân viên tư vấn, nhân viên công tác xã hội, hoặc người Anh/Chị tin tưởng đi cùng đến phiên tòa. (Tham khảo điều 271-3 Luật tố tụng hình sự)

4. 【Anh/Chị có thể đề nghị công tố viên yêu cầu tòa án bảo toàn chứng cứ】

Sau khi vụ án được khởi tố đệ trình lên tòa sơ thẩm, trước ngày mở phiên tòa xét xử sơ thẩm, nếu công tố viên thấy cần thiết có thể nộp đơn yêu cầu tòa án bảo toàn chứng cứ. (Tham khảo khoản 2 điều 219-4 Luật tố tụng hình sự)

Nếu Anh/Chị muốn bảo lưu các chứng cứ liên quan đến vụ án, Anh/Chị có thể gửi đơn bằng văn bản đề nghị công tố viên nộp đơn yêu cầu tòa án bảo toàn chứng cứ, để đảm bảo chứng cứ không bị mất hoặc khó sử dụng.

5. 【Trong thủ tục thương lượng, Anh/Chị có thể đưa ra ý kiến với công tố viên về nội dung thương lượng】

Trong quá trình xét xử tại tòa, nếu công tố viên và bị cáo tiến hành thủ tục thương lượng về khung hình phạt, công tố viên sẽ tham khảo ý kiến của Anh/Chị, Anh/Chị có thể đưa ra ý kiến với công tố viên về nội dung thương lượng khung hình phạt. (Tham khảo khoản 1 điều 455-2 Luật tố tụng hình sự)

6. 【Anh/Chị có thể yêu cầu tòa án sử dụng thiết bị che chắn để cách ly Anh/Chị với bị cáo hoặc người dự khán】

Khi Anh/Chị đến tòa án mở phiên tòa, nếu khi đối mặt với bị cáo hoặc người dự khán, mà cảm thấy sợ hãi hoặc tức giận, khó giữ được bình tĩnh, Anh/Chị có thể trình bày lo ngại này với tòa án, tòa sẽ xem xét tình tiết vụ án và tình trạng tinh thần của Anh/Chị, sẽ tham khảo ý kiến của người đương sự và luật sư bào chữa, để quyết định có nên sử dụng thiết bị che chắn (như bình phong hoặc thiết bị video) để cách ly Anh/Chị với bị cáo hoặc người dự khán hay không.

7. 【Anh/Chị có thể đề nghị công tố viên yêu cầu tòa điều tra chứng cứ】

Nếu Anh/Chị muốn tòa điều tra bất kỳ chứng cứ nào liên quan đến vụ án, Anh/Chị có thể đề nghị công tố viên tố tụng nộp đơn yêu cầu tòa án điều tra, để tòa điều tra rõ sự thật. (Tham khảo khoản 4 điều 163 Luật tố tụng hình sự)

8. 【Anh/Chị có thể yêu cầu chuyển vụ án sang thủ tục hòa giải】

Nếu Anh/Chị muốn hòa giải với bị cáo, trong quá trình xét xử vụ án có thể trình bày ý định của Anh/Chị với tòa án, tòa án sẽ xem xét ý kiến của Anh/Chị và bị cáo, và cả tình hình tiến trình vụ án, để quyết định có chuyển vụ án sang thủ tục hòa giải hay không. (Tham khảo điều 271-4 Luật tố tụng hình sự)

9. 【Anh/Chị có thể yêu cầu chuyển sang thủ tục tư pháp phục hồi】

Trong quá trình tư pháp phục hồi, những người bị ảnh hưởng bởi sự phạm tội, như người gây hại, người bị hại, thân nhân gia đình hoặc thậm trí thành viên khu phố hoặc người đại diện, có thể trò chuyện và giao tiếp với nhau chân thành, để người gây hại nhận thức hậu quả hành vi phạm tội và chịu trách nhiệm về hành vi của mình, đồng thời hàn gắn tổn thương tinh thần của người bị hại và bù đắp thiệt hại thực tế. Anh/Chị có quyền tự quyết định yêu cầu tòa chuyển vụ án sang thủ tục tư pháp phục hồi hay không, tòa án sẽ tôn trọng ý định của Anh/Chị . Nếu Anh/Chị và bị cáo đều đồng ý nộp đơn xin chuyển, tòa án sau khi lắng nghe ý kiến từ các bên liên quan trong vụ án, và tòa thấy phù hợp, sẽ chuyển vụ án đến cơ quan, tổ chức hoặc đoàn thể thích hợp, sẽ do người điều phối phục hồi chuyên nghiệp tiến hành thủ tục phục hồi. (Tham khảo điều 271-4 Luật tố tụng hình sự).

10. 【Anh/Chị có thể đích thân trình bày ý kiến tại tòa (bao gồm ý kiến về khung hình phạt)】

Anh/Chị hoặc thân nhân gia đình có thể đích thân đến phiên tòa hoặc văn bản để trình bày ý kiến vứi tòa án. Tuy nhiên, nếu Anh/Chị nói rõ không muốn có mặt tại phiên tòa,

tòa án sẽ tôn trọng ý kiến của Anh/Chị. (Tham khảo khoản 2 điều 271 Luật tố tụng hình sự)
Anh/Chị hoặc thân nhân gia đình có thể trình bày ý kiến về mức khung hình phạt với tòa án. (Tham khảo khoản 2 điều 289 Luật tố tụng hình sự)

11. 【Anh/Chị cũng có thể thông qua công tố viên để rình bày ý kiến với tòa án】
Trong quá trình xét xử, nếu Anh/Chị có ý kiến gì, có thể trình bày với công tố viên, công tố viên sẽ trình bày với tòa án, để tòa án có thể hiểu rõ hơn.

12. 【Trong thời gian tòa án sơ thẩm và phúc thẩm xét xử, Anh/Chị có thể khởi kiện dân sự kèm theo】
Trước khi kết thúc phần tranh luận án hình sự của phiên tòa xét xử sơ thẩm hoặc phúc thẩm, Anh/Chị có thể khởi kiện dân sự kèm theo, yêu cầu bồi thường thiệt hại đối với bị cáo và người có trách nhiệm bồi thường theo Luật dân sự, khi vụ án được hội đồng xét xử quyết định chuyển sang tòa dân sự cùng cấp, trừ trường hợp vụ án hình sự được tuyên là không có tội, miễn truy tố hoặc không thụ lý, theo nguyên tắc là không phải nộp án phí. (Tham khảo điều 487 và điều 503-505 Luật tố tụng hình sự)

13. 【Nếu Anh/Chị làm nhân chứng, có thể yêu cầu các chi phí liên quan】
Nếu tòa án triệu tập Anh/Chị với tư cách là nhân chứng ra tòa làm chứng, về nguyên tắc sẽ chi trả lệ phí ngày và chi phí đi lại cho Anh/Chị ngay trong ngày hoàn tất lời khai. Nếu Anh/Chị không nhận vào ngày hôm đó, có thể yêu cầu tòa án chi trả trong vòng 10 ngày sau ngày hoàn tất lời khai. Trường hợp gặp khó khăn về kinh tế, cũng có thể trước ngày ra tòa gửi đơn bằng văn bản để xin tòa án tạm ứng chi phí đi lại. (Tham khảo điều 194 Luật tố tụng hình sự)

14. 【Sau khi tòa phán quyết, Anh/Chị có thể yêu cầu công tố viên kháng cáo bản phán quyết】
Sau khi tòa phán quyết, nếu Anh/Chị không phục tùng bản phán quyết, trong thời hạn kháng cáo của công tố viên, có thể trình bày lý do và yêu cầu công tố viên kháng cáo. (Tham khảo khoản 3 điều 344 Luật tố tụng hình sự)

15. 【Anh/Chị có thể đăng ký sử dụng dịch vụ “Nền tảng tra cứu thông tin tố tụng hình sự dành cho người bị hại”】
Vụ án đang trong quá trình xét xử, Anh/Chị có thể nộp đơn lên tòa án để xin biết thông tin vụ án. Nếu tòa án chấp thuận đơn của Anh/Chị, tòa sẽ cung cấp thông tin cập nhật vụ án qua email ; Anh/Chị cũng có thể tra cứu trên mạng. Nếu muốn nộp đơn xin, trang web sau đây và mã QR bên phải có mẫu đơn xin và các lưu ý khi nộp đơn, xin tham khảo: https://reurl.cc/6a1Nay

16. 【Anh/Chị có thể nộp đơn xin tiền bồi thường cho người bị hại do tội phạm】

Nếu Anh/Chị là thân nhân của người bị hại tử vong do hành vi phạm phạm tội của người khác, là người bị hại bị thương tích nặng hoặc bị xâm hại quyền tự chủ tình dục (bao gồm bóc lột tình dục trẻ em), theo pháp luật có thể nộp đơn xin "Tiền bồi thường cho người bị hại do tội phạm", quy định về đơn xin và các tài liệu cần đính kèm có thể vào trang web của Bộ Tư pháp tra tìm, hoặc liên hệ với các Viện kiểm sát hoặc hiệp hội bảo vệ người bị hại trong án hình sự (0800-005-850).

17. 【Nếu Anh/Chị nộp đơn khởi kiện, với tư cách là người khởi kiện, Anh/Chị có các quyền lợi sau】

(1) Có thể ủy quyền cho luật sư làm người đại diện đến tòa án xem hồ sơ vụ án.
Trong quá trình xét xử, Anh/Chị có thể ủy quyền cho luật sư làm người đại diện tố tụng, do người đại diện tố tụng đến tòa xem xét hồ sơ vụ án và bằng chứng, đồng thời sao chép hoặc photo tư liệu hồ sơ vụ án, để giúp bạn hiểu được tiến trình vụ án. (Tham khảo khoản 2 điều 271-1 Luật tố tụng hình sự).

(2) Có thể ủy quyền cho người đại diện trình bày ý kiến tại phiên tòa
Trong quá trình xét xử, Anh/Chị cũng có thể ủy quyền cho người đại diện tố tụng, do người đại diện tố tụng đến phiên tòa trình bày ý kiến. (Tham khảo khoản 2 điều 271 Luật tố tụng hình sự)

(3) Có thể trình bày ý kiến với công tố viên về nội dung phán quyết của tòa án
Sau khi tòa án phán quyết, nếu Anh/Chị có ý kiến gì về bản phán quyết, trong thời hạn kháng cáo của công tố viên, có thể trình bày với công tố viên, để công tố viên hiểu rõ quan điểm của Anh/Chị về việc phán quyết. (Tham khảo khoản 2 điều 314 Luật tố tụng hình sự)

18. 【Muốn tìm hiểu thêm về tư liệu bảo vệ người bị hại nói chung và tham gia tố tụng?】
Xin truy cập trang website của Viện Tư pháp hoặc quét mã QR: https://reurl.cc/a9ogW4